

Бунёдкорлик
эпопеяси

2

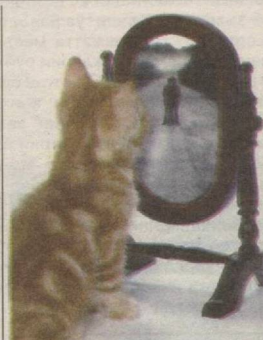
Дуосида
шукронаси бор

5

6

8

Кузатамиз,
кузатиламиз...

ТАҚДИРИМСАН, БАХТИМСАН, ЭРКИН ВА ОБОД ВАТАН!

Шавкат СУЛТОНОВ
олган сурат.

Қарши туманидаги 65-ўрта умумий таълим мактабида “Билимлар кўни”га бағишлаб ўтказилган тадбир ҳар йилгидан кўра бу йил янада файзлироқ бўлди. Илм маскани директори Жамол Садировнинг таъкидлашича, янги ўқув йилида илк марта 21 нафар ўқувчи биринчи синфга қабул қилиниб, уларга Президент совғалари улашилди.

Мирмирон кўрғончасидаги намунавий турар-жойларда яшайётган аҳоли фарзандларини ўз бағрига олган янги мактабда уюштирилган байрам кечаси кўпчиликда катта таассурот қолдирди.

НАМУНАЛИ БЎЛИШ ОСОН ЭМАС

Мамлакатимизда хотин-қизларни моддий ва маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, уларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини оширишга қаратилаётган эътибор туфайли жамият ҳаётининг барча жабҳаларида фаол иштирок этаётган ташаббускор, илғор, фидойи аёлларимизнинг сафлари тобора кенгайиб бормоқда.

Ватанимиз мустақиллигининг 21 йиллиги муносабати билан Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси томонидан Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва вилоятларда ўтказилган “Энг намунали хотин-қизлар қўмитаси бошланғич ташкилоти” кўрик-танлови аёлларимизнинг жамиятдаги ўрни ва фаоллигини ошириш йўлида яна бир муҳим қадам бўлди. Байрам арафасида ушбу танловнинг иккинчи босқичи ниҳоясига етди.

3

«МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИ»

акциядорлик компанияси —
доний ҳамкоримиз!

САДОҚАТ ҚЎРҒОНИ

Жамиятнинг бир бўлаги бўлган оилани асраш, авайлаш ҳар биримизнинг инсонийлик ва фуқаролик бурчимиздир. Таъбир жоиз бўлса, бу муқаддас даргоҳ икки қалбнинг бир-бирига бўлган ишончи, муҳаббат ва садоқати пойдевори-га қурилган қўрғондир. Уни асраб-авайлаш ва мустаҳкамлаш, аввало, эр-хотиннинг зиммасига катта масъулият юклайди.

Юртбошимиз томонидан 2012 йилнинг "Мустаҳкам оила йили" деб эълон қилиниши ўз навбатида ФХДЭ ходимлари зиммасига ҳам янада катта масъулият юклади. Чунки умид билан келган жуфтликларни рўйхатдан ўтказар эканмиз, бахт оstonасига қадам қўётган ёшларнинг оила қуришига ҳар жиҳатдан тайёргарлигини аниқлаш, тегишли қонун-қоидаларни тушунтириш бизнинг вазифамиз саналади. Ниятимиз битта, у ҳам бўлса уларни бахтли қўриш.

Таъкидлаш жоизки, Вазирлар Маҳкамасининг "Оилада тиббий маданиятни ошириш, аёлларнинг соғлигини мустаҳкамлаш, соғлом авлод туғилиши ва уни тарбиялашнинг устувор йўналишларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори, "Никоҳланувчи шахсларни тиббий қўриқдан ўтказиш тўғрисида"ги Низом йигит-қизларнинг оила ва турмушга нисбатан масъулияти ва жавобгарлигини янада кучайтирмоқда. Мазкур ҳужжатлар ёш келин-қуёв-

ларнинг ижтимоий-сиёсий, ҳуқуқий, тиббий билимларини ошириш, соғлом турмуш тарзини янада кенг тарғиб қилиш, қисқасини айтганда уларни оилавий ҳаётга тайёрлашда муҳим ўрин тутаётир.

Биламизки, ёшларнинг ҳаётда ўз ўринларини топиб кетишида ота-онанинг ҳам роли катта. Таассуфки, баъзи ота-оналар фарзандлари тарбиясига лоқайд муносабатда бўлишади. Тан олиш керак, оилада қўнғилдагидек тарбия олмаган йигит ёки қиз кейинчалик ҳаётда қўллаб қийинчиликларга дуч келади. Ҳаётга енгил-елли қараб ўрганган бундай тоифадагилар салгина муаммоларга дуч келиши билан ажрашиб кетади. Ўртада эса етим болалар пайдо бўлади.

Президентимиз Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 19 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузасида ёш оилаларнинг ҳаётда ўз ўринларини топиб кетишига нафақат ота-оналарнинг ўрни, балки маҳалланинг ҳам беқийёс ҳиссаси борлигини унутмаслик лозимлигини алоҳида таъкидлаб ўтган эди. Дарҳақиқат, ёш оилани ҳаётнинг турли тўфонларидан асраш, унинг мустаҳкам оёққа туриб олиши учун елкадош бўлиш, бу борада зарур кўмак, маслаҳат кўрсатишда маҳалланинг роли ва аҳамиятини ҳеч нарса билан қийёслаб бўлмайд.

Машхура МАЛЛАЕВА,
Пастдарғом туман 1-сон ФХДЭ бўлими мудир.

Кўргазма

«БУНЁДКОРЛИК ЭПОПЕЯСИ»

Таниқли фоторепортёр Абдугани Жумаевнинг Тошкент фотосуратлар уйида ана шундай номланган кўргазмаси Ўзбекистон Мустақиллигининг 21 йиллигига бағишланди.

— «Бунёдкорлик эпосеяси» муаллифнинг улкан меҳнати самараси бўлиб, унда юртимизда истиқлол йилларида амалга оширилган бунёдкорлик ишлари ҳақонийлик билан ёрқин ва профессионал тарзда акс эттирилган. Ушбу кўргазма пойтахтликлар ва меҳмонлар кўз ўнгига асим Тошкентда олиб борилган салмоқли ва ташаббускорона ишлар туфайли обод бўлган «Ҳазрати имом» мажмуаси, янги қурилган Шаҳидлар хиёбонидаги «Қатагон қурбонлари музейи» ва мухташам «Ўзбекистон» анжуманлар саройини барпо этган минглаб қурувчиларнинг шижоатли ва матонатли меҳнати ҳақидадир.

Репортёрнинг Марказий Осиёда илк бор бунёд этилган «Бунёдкор» стадионининг қурилиш тарихини ўз ичига олган туркум ишлари айниқса диққатга сазовор. Томошабин ушбу тасвирларда йирик ва маҳобатли иншоотнинг қурилиш жараёнини бошдан охиригача кузатиш имконига эга бўлди.

Айтиш керакки, Абдугани Жумаев нуфузли маҳаллий ва халқаро фотокўргазма ҳамда танловларнинг фаол иштирокчиси. 1999 йилда профессионал фотосуратчилар орасида «Йилнинг фотосусти», 2001 йилда «Ватан қиёфаси» туркум ишлари учун «Энг улуг, энг азиз» танловининг голиби бўлган. Шунингдек, ижодкор 2002 йилда «Йилнинг энг яхши журналисти» мукофотига сазовор бўлди.

А.Жумаев кейинги 10 йил мобайнида Япония, Жанубий Корея, Хитой, Мўғлистон, Ҳиндистон мамлакатларида ўз шахсий фотокўргазмаларини ўтказди. Ўтган йиллар давомида мамлакатимиз мустақиллигининг 10, 15, 20 йиллиги муносабати билан тайёрланган энг нуфузли фотоальбомларнинг фаол муаллифларидан бири бўлди.

— Ушбу кўргазмани очилшдан мақсад, жонажон диёримизда амалга оширилган оламшумул бунёдкорлик ишларини кейинги авлодларимизга етказиш, замонамиз солномасини тарих зарварақларига муҳрлашдир, — деди муаллиф.

Одина КУЛМУРОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

Байрам тўхфаси

ЯНГИ МАЖМУА
ОЧИЛДИ

Мамлакатимиз мустақиллиги йилларида тиббиёт тизими тубдан ўзгарди. Эндилқда аввалги замонлардаги каби ранги ўчган, тўқилиб қолган тиббиёт муассасалари биноларини деярли қўрмайсиз. Бугунги кунда улар ҳам шаклан, ҳам мазмунан ўзгарди. Биноларнинг қўрқамлиги, замонавийлиги бир тараф бўлса, замонавий тиббий асбоб-ускуналар билан тўлиқ таъминланганлиги муҳим жараёндир. Қолаверса, аҳолига катта билим ва тажрибага эга бўлган шифокорлар хизмат кўрсатишмоқда.

Ҳукуматимиз томонидан соғлиқни сақлаш муассасаларининг моддий техник базасини мустаҳкамлаш мақсадида инвестиция дастури ишлаб чиқилган бўлиб, вилоят қурилиш ва реконструкция ишлари учун 2011 йил давлат бюджетидан 19 миллиард 531 миллион 300 минг сўм маблағ ажратилди. Жорий йилда эса бу рақам 26 миллиард 971 миллион сўмни ташкил қилди. Шу давр мобайнида вилоят кўп тармоқли тиббиёт маркази, вилоят перинатал марказида, вилоят болалар сил касалликлари санаторийсида, Денов туман перинатал марказида, Жарқўрғон, Қумқўрғон ва Олтинсой туманларида юқумли касалликлар бўлими бинолари қуриб фойдаланишга топширилди.

Мустақиллигимизнинг 21 йиллиги байрами муносабати билан вилоят кўп тармоқли марказида замонавий хирургия мажмуасининг очилишига бағишланган маросим бўлиб ўтди. Унда вилоят ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар қўмитаси раиси М.Қобулова, вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси бошлиғи Т.Арзукуловлар иштирок этди. Бу мухташам шифо масканини 256-ҳўжаликлараро механизациялашган кўчма жомоннинг моҳир қурувчилари фойдаланишга топширилди.

— Жамоамиз учун ҳам, беморлар учун ҳам чиндан-да, қувонарли воқеа бўлди, — дейди вилоят кўп тармоқли тиббиёт маркази бош шифокори Аҳмад Дўсбоев. — Янги очилган мажмуада хирургия, реанимация, ички дорихона, марказлашган стерилизация бўлимлари бор. Мажмуани қуриб, ишга тушириш учун 2,7 миллиард сўм маблағ сарфланди. Шунингдек, 25 та янги иш ўрни ҳам яратилди.

Махмуд АБУЛҒАЙЗ,
«Оила ва жамият» мухбири.
Сурхондарё вилояти.

Огоҳлик

ОЛОВ БИЛАН ҲАЗИЛЛАШМАНГ!

Маҳалла деганда нафақат қўрқам ва чиройли гузар ва иморатлар, аини чоғда у ерда яшаётган аҳоли тинчлиги ва осойишталиги, ўзаро меҳр-оқибат, аҳиллик, кут-барака ҳукмрон бўлган гўшани кўз олдимизга келтирамиз. Дарҳақиқат, бундай жойларда уюштирилаётган суҳбатлар, учрашувлар ёш авлод тарбиясида, аҳолини огоҳликка қорлашда, шунингдек, хавфсизликни таъминлашда, ёнғинларнинг олдини олишда муҳим аҳамият касб этади.

Ёнғин хавфсизлиги ходимлари ҳам бундай офатларнинг олдини олиш мақсадида кенг жамоатчилик ўртасида «Олов — тилсиз ёв» мавзусида тадбирлар ўтказишмоқда. Афсуски, қўрилаётган чораларга қарамасдан, аҳоли турар жойларида, кўп қаватли биноларда ҳамон ёнғин ҳолатлари содир бўлмоқда. Агар бундай офатларнинг келиб

чиқиш сабаблари жиддий таҳлил қилинса, аксарият ҳолатларда фуқароларнинг бепарволиги, ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя этмаслик туфайли бундай кўнгилсизликлар келиб чиқаётганлиги ойдинлашади. Айримлар ўзлари яшаб турган уйлардаги электр тизимини хавфсизлик қоидаларига риоя қилмасдан таъмирланганлиги қимматга тушаётир.

Хатто баъзи бир уй бекаларининг газ плитасида овқатни ўчирмасдан қолдириб кетганига нима дейсиз? Мисол учун, пойтахтимизнинг Учтепа туманида яшовчи Г.Содиқованинг хонадониде айнан шу сабабли ёнғин содир бўлган. Шу туманда истиқомат қилаётган Х.Азизовнинг уйида юз берган ёнғин 65 кв.м майдондаги том қисми ва уй жиҳозларини қулга айлантирди. Уй эгаси жиддий тан жароҳати олиб, ши-

фхонага ётқизилди. Яна шу ҳудудда яшовчи М.Сайидахмедованинг хонадониде эса ёнғини телевизор симларининг қисқа туташуви оқибатида рўй берди. Бундан ташқари, эътиборсизлик боис, Ҳамза туманидаги Боткин қабристониде шу туманининг Х.Абдуллаев кўчаларидаги 500 кв.м майдондаги қуриган ўтлар ёндириб юборилган.

Тилсиз ёв иморат ва турли туман жиҳозларни қулга айлантириб, катта моддий зарар етказишдан ташқари инсон ҳаётини, соғлигини хавф остига қўйиши янада ачинарлидир. Шундай экан, яна бир қарра маҳалла фаоллари, барчани хонадон соҳибларини огоҳликка қорлаймиз.

Ғанижон ШАМШИЕВ,
Тошкент шаҳар 12-ХЕҲО
23-ХЕҲҚ кичик инспектори,
сержант.

Фестиваль

Navqiron
O'zbekiston“НАВҚИРОН
ЎЗБЕКИСТОН —
2012”

Ўзбекистон Бадий академияси, Ёшлар ижод саройи ҳамда Фонд Форум Васийлик кенгаши раиси Гулнора Каримованинг муаллифлик лойиҳаси ҳисобланган «Навқирон Ўзбекистон» анъанавий ва замонавий санъат фестивали ўз ишини давом эттирмоқда.

Ушбу фестиваль рассомлар, ҳунармандлар, дизайнерларни қўллаб-қувватлашга қаратилган миллий маданият соҳасидаги йирик лойиҳалардан биридир. Икки йилда бир маротаба ўтказиладиган бу тадбир 17 дан 35 ёшгача бўлган мамлакатимиз ва хориждаги олий ўқув юртиларида таҳсил қўрган ва аини пайтда ўқийётган ижодкор ёшларни қамраб олади. Ёшлар ижод саройида ўтказилаётган мазкур кўргазмада рассомчилик, ҳайкалтарошлик, графика, қулолчилик, қандакорлик, каштачилик, гиламдўзлик, ёғоч ўймакорлиги, нақшошлик, гобелен, батик, витраж, қулолчилик,

сценография, фотосанъат, видео-арт, меъморий лойиҳалар, либос дизайни, инсталляция, перформанс сингари санъат йўналишларидаги 2500 дан ортиқ экспонатлар қўйилган.

— Ушбу нуфузли фестивални ўтказишдан кўзланган асосий мақсад мамлакатимизда бевосита Юртбошимиз ташаббуси билан ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга қаратилган изчил ислохотлар бугунги кунда ўз самарасини бераётганини кўрсатиш, — дейди Ўзбекистон халқ рассоми Акмал Нур. — Бугун бу ердаги гўзал ва бетакор санъат намуналарини қўриб кўзлар қувонади. Иштирокчилар ўзларининг юқори маҳорат билан тайёрлаган асарлари орқали замонавий санъатнинг академик реализмдан тортиб, постмодернизмгача ва ҳатто актуал санъатгача бўлган бадий йўналишларни қамраб олган. Яна бир эътиборли жиҳати, бешинчи марта ўтказилаётган «Навқирон Ўзбекистон» фестивалида авваллари кам қўлланилган ҳайкалтарошлик, графика, гобелен, фото ва видео-арт йўналишларини янада ривожлантириш кам қўзда тутилган.

«Ўзбекистон анъанавий санъати»га замонавий нигоҳ! шиори остида ўтказилаётган ушбу фестиваль доирасида маҳаллий рассомлар, санъатшунослар, дизайнер ва санъатнинг бошқа йўналишлари арбоблари маҳорат дарсларини ҳам олиб боришапти. Шунингдек, кўргазма эканида энг яхши деб топилаган асарлар махсус диплом, қимматбаҳо совғалар ҳамда рағбатлантирувчи совринлар билан тақдирланади.

Барно МИРЗААХМЕДОВА
«Оила ва жамият» мухбири.

НАМУНАЛИ БЎЛИШ ОСОН ЭМАС

(Давоми.
Боши 1-бетда)

Ўзига хос синов вазифасини ўтаган ушбу танловда республика Хотин-қизлар қўмитаси тизимидаги 42 мингга яқин бошланғич ташкилотлар етакчилари ўз билим, тажриба ва маҳоратларини намойиш этдилар. Айтиш керакки, олти номинациядан иборат кўрикда маҳалла, таълим ва тиббиёт муассасалари, корхона ва ташкилотларда фаолият юритаётган бошланғич ташкилотларнинг ибратли ишлари сарҳисоб этилмоқда. Уларнинг оила, ёшлар, аёллар муаммоларини ҳал этишдаги тажрибалари омалаштирилмоқда.

Кўрик-танлов 2 та босқичда ўтказилиб, ҳар бир турда куйидаги номинациялар бўйича голиблар аниқланди:

- 1) "Энг намунали маҳалла хотин-қизлар қўмитаси бошланғич ташкилоти";
- 2) "Энг намунали мактаб хотин-қизлар қўмитаси бошланғич ташкилоти";
- 3) "Энг намунали касбхуна қоллежи ёки академик лицей хотин-қизлар қўмитаси бошланғич ташкилоти";
- 4) "Энг намунали олий ўқув юрти хотин-қизлар қўмитаси бошланғич ташкилоти";

5) "Энг намунали тиббиёт муассасаси хотин-қизлар қўмитаси бошланғич ташкилоти";

6) "Энг намунали корхона хотин-қизлар қўмитаси бошланғич ташкилоти".

Куйида биз бу аjoyиб тадбирнинг айрим вилоятлардаги яқунлари хусусида ҳам сўз юритамиз.

Кўрик-танловнинг Наманган вилояти босқичида хотин-қизлар қўмиталари тизими ривожига муносиб ҳисса қўшаётган шаҳар ва туманлардан сараланган олти миш етти нафар фаол аёл иштирок этди.

Самарқанд вилоятининг Каттакўрғон шаҳрида бўлиб ўтган вилоят босқичи кўтаринки руҳда ўтганлиги билан ажралиб турди. Дарвоқе, бугунги кунда Самарқандда хотин-қизлар қўмитасининг 4500 дан зиёд бошланғич ташкилотлари фаолият кўрсатмоқда.

Голиб деб топилган 18 нафар иштирокчи ҳал қилувчи босқичда вилоят шарафини муносиб ҳимоя қилишга чоғланишган.

Кўрик-танловнинг Қашқадарё вилояти босқичи эса

тоғли ҳудуд ҳисобланган Деҳқонбод туманида бўлиб ўтди. Унда шаҳар ва туман босқичларида голиб чиққан 71 нафар бошланғич хотин-қизлар ташкилоти раислари (18 нафари голиб сифатида эътироф этилди) иштирок этишди.

Ўрта Чирчиқ туманидаги Кумовул қишлоқ фуқаролар йиғинида республика кўрик-танловининг Тошкент вилояти босқичи самимиий, ўзаро рақобат руҳида ўтганлиги билан қўчиликда катта таассурот қолдирди. Унда 3000 дан зиёд иштирокчилар орасидан саралан-

ган 110 нафар хотин-қизлар ўз билим ва маҳоратларини синовдан ўтказишди.

Пойтахтимиздаги Сингапур менежментни ривожлантириш институтида кўрик-танловнинг Тошкент шаҳар босқичи ўтказилди. Унда туманларда голиб чиққан 22 та бошланғич ташкилот вакиллари иштирок этди.

Таъкидлаш керакки, ушбу кўрик-танловда жами 1175 та бошланғич ташкилот вакиллари иштирок этиб, 6 та номинация бўйича голибликни қўлга

киритган 252 нафар аёл ҳал қилувчи босқичда иштирок этди.

"Энг намунали хотин-қизлар қўмитаси бошланғич ташкилоти" кўрик-танловининг Қоракалпоғистон Республикаси ва Тошкент шаҳри ҳамда вилоятларда ўтказилган босқичларида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Хотин-қизлар қўмитаси раиси Э. Боситхонова иштирок этиб, голибларга мукофот ва дипломларни тантанали суратда топширди.

Кеча Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитасининг навбатдаги Бошқарув йиғилиши бўлиб ўтди. Кун тартибиде асосий масала — хотин-қизлар қўмиталари тизимида яқин муддатларда ўтказилиши режалаштирилаётган навбатдаги ҳисобот-сайлов конференцияларини кўтаринки руҳда уюштириш билан боғлиқ бир неча йўналишлар белгилаб олинди. Унда бошқарув аъзолари, вазирлик, идора ва жамоат ташкилотлари вакиллари билан бирга оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этди.

Йиғилишни Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси раиси Э. Боситхонова бошқарди.

Нилуфар САПАЕВА,
"Оила ва жамият" мухбири.

Маҳмуджон ота Қосимов Пискент туманидаги Тегирмонбоши маҳалласида таваллуд топди. Болалик ва ўсмирлик йиллари айни ҳаётчилик ҳамда уруш йилларида тўғри келди. Ониси Ҳавониса буви икки гўдак билан эридан ёшгина тул қолди. Тақдир экан-да, у турмуш ўртоғининг аввалги аёлидан туғилган тўрт фарзандга, ўзининг эса икки нафар гўдагига, ҳуллас, бир этак болага ҳам ота, ҳам оналик қилди. Болаларга бир-бирининг ўғайлигини билдирмай, уларни бир кўзда кўриб, оқ ювиб, оқ тараб ўстириш ҳар кимнинг ҳам кўлидан келмаслиги аниқ. Турмушнинг мана шундай қийинчиликлари боис, Маҳмуджон атиги 7 синф маълумотинигина ололди, холос. У ўзидаги ақл-заковат, изланиш, интилиш туфайли Ҳаёт аталмиш мактабнинг "олий маълумотли" етук мутахассиси бўлиб етишди.

ЭЗГУЛИК АМАЛИ ЭДИ...

Мирхалил Қосимов, ўғли:

— Отамиз базан гурун орасида ўзларининг бирон олий ўқув юртида ўқий олмаганликлари, маълумотлари камлигидан ўқиниб, армон билан сўзлаб қолар эдилар. Шу сабабли бизларга "Болаларим, замон ҳам ўқиганники, ҳам ўққанники, менинг шу гапимни доимо эсларингдан чиқарманглар", деб тақдор ва тақдор ўқитардилар. Бизлар, ўйламанки, ўқиб, ўрганиб, раҳматли падали бузрукворимизнинг армонларини ушалтира олдик.

Отамиз раис бўлсалар-да, бизлар шаҳарда тахсил олган пайтимизда тирикчилигимизни ўтказиш учун ўзимиз ишлаб пул топардик. У кишида ҳалоллик шунчалик кучли эдики, қўл остидагилар билан ака-укалардек яқин муомалада бўлар, ҳеч кимни эркалатиб қўйма, имкони борича пешона тери эвазига ўз рўзгорини тебратмишга давват қилардилар.

Бир кун уйга келсам, онам қаттиқ нонни сувида ивитиб еб ўтирибдилар. Нима, уйда ун қолмади, деб сўрасам, у киши истиҳола билан "Отангнинг феълени яхши биласан, фалончининг болалари оч қолибди, деган гапни эшитса хафа бўлади, шунга..." Дарҳол тушундим.

Албатта, отамизнинг саяй-ҳаракатлари, ташаббускорликлари боис, ўша йиллари хўжалик иқтисодий жиҳатдан анча юксалди. Жумладан, 300 та оила

янги уйларга қўчиб кирди, йўллар асфальт қилинди, мактаб, шифохона қурилди. Хўжаликдаги қишлоқ ва гузарлар қиёфаси бутунлай ўзгарди, аjoyиб бог-роғлар барпо этилди. Одамлар раҳбарга ишонди, унга эргашди. Натижада у киши юзлаб ёшларнинг "раис тоғаси"га айланди.

Сарвинисо момо Вахобова, пенсияер:

— Элпарварлик, ночор инсонларга қайтиш ҳамма раҳбарга ҳам насиб этавермайди. Қирқ ёшга етмай турмуш ўртоғимдан айрилдим. Бир этак бола билан қирқиллаб қолдим. Ўтинимиз йўқлигидан бир кун кечки пайт қишлоқ четидидаги тутзордан қолган шох-шаббаларни териб қайтаётгандим. Шу пайт олдимга раиснинг машинаси келиб тўхтади. Қўриқиб кетдим. Маҳмуджон ака машинадан тушиб келдилар-да: "Келин, бемаҳалда нима қилиб юрибсиз, кам-камчиликлар бўлса, бизга айтсангиз бўларди-ку", дедилар. Эртаси кун бир машина ўтин келтириб беришган. Маҳмуджон ота рўзгорида кам-кўсти бўлган оилаларни, ёшларни қўллаб-қувватлашни ўзларининг инсонийлик бурчи деб биларди. Оиламни оёққа туришига, етти фарзандимни ўқитиб, уйли-жоили қилишида бир жигаримдек ёрдан берганлари асло ёдимдан чиқмайди. Мана, ҳозир ёшим етмишдан ошди,

фарзандларимнинг роҳатини кўраяпман. Ҳар кун раис бўвани эслаб дуо қиламан...

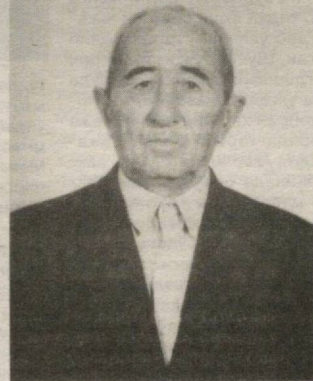
Собир Иномов, кекса журналист:

— Маҳмуджон ака гарчи журналист бўлмасалар-да, менга устозлик қилганлар, десам хато бўлмайди. Ўқиниш тугатиб, туман газетасида эндиgina муҳбир бўлиб иш бошлаган кезларим эди. Раҳбариятнинг илк топшириғи у киши бошчилик қилаётган хўжалиқдан мақола ёзиш бўлди. Юрагимни ҳовучлаб идорасига бордим. Очиғи, оқсоқол билан суҳбатлашган, олий ўқув юртини қайтадан тамомлаб чиққандек бўлдим. Хабарингиз бўлса, ўша даврларда давлат хонадонларда чорвачиликни ривожлантиришга унча рўйхушлик бермасди. Отанинг ташаббуслари билан ҳар бир хонадонда соғин сигир, қўй, эчки пайдо бўлган эди. Пенсияга чиққанларидан кейин эса жамоатчилик асосида маҳалла оқсоқоли бўлиб ишлаганида ҳам қанчалаб оилалар, инсонларга яхшилик улашди. У кишининг саяй-ҳаракати билан 2,5 гектар майдонда оналар ва болалар боғи ташкил этилди. Шаҳар маҳаллаларидаги кўмилиб кетган ариқлар тозаланиб, истироҳат боғларига, хонадонларга оби ҳаёт келди.

Шу ўринда яна бир қизиқ мисолни келтирмоқ жоиз: Маҳмуджон ота 16 йил хўжаликка раҳбарлик қилган даврда оилаларда ажралиш ёки аразлаш ҳолатлари деярли қузатилмаган экан. Қайси бир хонадонда низо чиқса раис буванин ўзлари муроасага келтириб қўяркан. Ҳалигача неча ўнлаб эр-хотинлар бевосита отахонининг кўмаги билан рўзгорлари бут, оиласи мустаҳкам бўлганини қувониб эсашлади.

Бу хонадон ҳар жиҳатдан бошқаларга ўрнак эди. Айниқса, фарзанд тарбиясига ниҳоятда муҳим масала сифатида қараларди. Ўзлари етти фарзандни улайитириб, касби-хунари бўлиб етиштиришда, эл орасида обрў-эътибор қозонишида тинмай елиб-югуришди. Бугунги кунда уларнинг ўзлари оталаридек эл қорига ярашапти. Тўнгич ўғил Мирхонид ака фан номзоиди, Мирхалил

Шундай яшар одатда одам

ака туман қишлоқ ва сув хўжалиги тизимида самарали меҳнат қилди.

Мустақилликнинг дастлабки йилларида Маҳмуд ота туманда қалдирғоч фермерлардан бири сифатида танилди. 25 гектар майдонда "Қосимов Маҳмуд" фермер хўжалигини ташкил этиб, ўн йил бошчилик қилди. Бугунги кунда эса бу хўжаликни кичик ўғил Мирвосит ака бошқаряпти. Кенжа ўғил отанинг ўғитларига амал қилган ҳолда хўжаликни омиқкорлик билан бошқариб, давлатга галла-пахта топшириш йиллик режаларини муваффақият билан уддаламоқда. Мунтазам равишда хўжалик ҳудудидаги мактаб, боғча ва бошқа муассасаларга хомийлик қилиб, катта оиланинг олқиши ва раҳматини олмоқда.

Дарвоқе, эзгуликка бахшида бўлган умр чироғи ҳамаша ёниб туради, деганлари рост экан. Айни пайтда Маҳмуд ота Қосимов бошлаб берган хайрли ишларни унинг камолотга етган оқил ва ишбилармон фарзандлари, шогирд ва издошлари изчил давом эттиришяпти.

Нигора ЎРОЛОВА,
"Оила ва жамият" мухбири.
Тошкент вилояти.

Бугунги кунда эндигина мактаб остонасидан ҳали ҳатлашга ҳам улгурмаган ўғил-қизини спорт тўғрисида ёки саройларига етаклаб юрган ота-оналарни кўп кўрамай. Уларнинг кай бири билан суҳбатлашманг, биринчи навбатда фарзандининг келгусида соғлом ва бакуват бўлишида спортнинг ўрни нақадар муҳим эканлигини алоҳида таъкидлайди. Қолаверса: "Қанийди, менинг болам ҳам келажақда машхур спортчи бўлиб танилса, шахсан Президентимизнинг кўлларида нуфузли мукофотларни олишса, ўзимни энг бахтли деб ҳисоблардим", деган самимий истак ва орзуларни кўп бора эшитяпмиз. Албатта, ана шундай галаба ва ютуқларга эришиш учун бизнинг юртимизда барча шарт-шароитлар яратилганлиги, айниқса, кейинги йилларда хотин-қизларни оммавий спортга жалб этиш, мураббийларни кўллаб-қувватлаш борасида қатор имтиёз ва имкониятлар яратилганлиги ёшларимизда катта қизиқиш уйғотмоқда.

Зухра АХМЕДОВА,
мураббий, акробатика
бўйича спорт устаси:

— Қизим Ширин болалигида жуда нимжон, нозик, бўйи пастроқ, оёқлари ҳам бироз маймоқ эди. Бунинг устига тез-тез касал бўлиб турарди. Ишонасизми, икки-уч йил орасида юқумли касалликларнинг бешта турига чалинса бўладими. Шифохона дейишса юрагимиз безиллаб қолган эди. Қизик-да, ўзим мураббий бўлсам-да, ўғилларимни спортга жалб этибману, ёлғиз қизим ҳақида ўйламабман ҳам. Бир кун дадаси: "Ширинни ҳам чиниктирсанг-чи, ўзингни кўлинг-да-ку", деб қолдилар. Ўшангача уч-тўрт ёшидан ўзим билан залга олиб кетардим, бошқаларнинг болаларига машғулот ўтиб, вақтимни ўз боламдан қизанардим. Ширин ҳам тиришқоқ эканми, четда қараб туриб, кўрсатган машқларимнинг барини бир пасда ўзлаштириб оларди-да, ёнимга келиб: "Ойижон, менга ҳам қаранг, бажара олаяпман-а", дея эътиборимни тортишга ҳаракат қиларди. Яна денг, опам ҳам мураббий бўлиб, миллий терма жамоада спорт гимнастикаси ва акробатикадан машғулотлар олиб борарди. Бир гал уйимизга келганида Шириннинг машқларини кўриб, қизингни менга бер, ундан яхши спортчи чиқарди, деб ўзининг гуруҳига олиб кетган. Шунинг учунми, Ширин тенгдошларига қараганда жуда эрта улғайди, назаримда. Топширилган ҳар бир ишини режа асосида тартиб билан бажарарди. Агар мана шунча вақт мобайнида шуғуллансам, фалон мусобақада яхши натижаларга эришаман, мабодо, мусобақада ғолиб бўлсам, терма жамоага ўтаман ёки спорт устаси бўламан, дея олдиға аниқ мақсад қўйиб ҳаракат қиларди. Спортга ана шундай чин дилдан меҳр қўйган учун ҳам унга бахт кулиб бокдан бўлса ажабмас. Аслида, бор ҳақиқат ҳам шу эмасми? Спорт соҳасида фақат ўз устида тинимсиз ишлашдан чарнамаслик омад келтиради.

Ширин ўз тенгдошлари орасида яхши натижаларга эришиб, медаллар олиб кела бошлаганида ўзимга армон бўлган азалий орзуларим ушлангандай бўлди. Чунки мен профессионал спортдан оилавий аҳолим туфайли барвақт четлашган эдим. Тўғри, бир неча болаларни спорт оламга олиб киришга ҳисса қўшапман, аммо ўз вақтида катта арена-ларга чиқиш учун менда ҳам қобилият етарли эди, афсуски, тақдир, шароит бунга йўл бермади. Майли, буни қизим Ширин тимсолида кўрганимнинг ўзи ҳам мен учун энг катта қувонч.

Асосийси, спорт билан мунтазам шуғуллана бошлаган қизим кейинчалик умуман огримай қолди. Ҳатто бир пайтлар оёғи, умуртқа поғонаси қийишқ бўлганини эсимиздан чикардик. Бунда хореография бўйича шу-

СПОРТ — ДУНЁНИ ҚУТҚАРАДИ!

**Бу ҳақиқатни ўз ҳаёти мисолида
англаган она-бола спортчиларнинг
хулосаси шундай**

гулланадиган устозининг хизмати ҳам катта бўлди деб ўйлайман. У Шириндаги муаммолар билан соатлаб ишлади. Махсус машқларни бажартириб, мақсадга эришмагунча тер тўкишди.

— **Зухра опа, нима деб ўйлайсиз, спорт гимнастикаси билан неча ёшдан шуғулланган маъқул? Сизга мурожаат этаётганларни гуруҳга қабул қилаётганингизда кўпроқ қайси жиҳатларига эътибор берасиз?**

— Аслида гимнастика билан тўрт-беш ёшдан шуғуллана бошлаган маъқул. Чунки кейин суяк қотиб, эгиловчанлик пасайгач, баъзи қийинчиликлар юзага келади, натижалар юқори бўлмайди. Беш ёшидан бошлаб қатнашган қизалоқлар 12 ёшида спорт устаси бўлишади. Менга оналар кўпроқ фарзандимнинг қадди қомади чиройли, бўйларини узун, соғлом бўлсин деб олиб келади. Биласизми, баъзан ҳузуримга бўйи ўсмай қолган, умуртқа поғонасида қийишайиб бор, нафас йўллари тез-тез шамоллайдиган, кўкрак қафаси нотўғри ривожланган, кўйкўтал ёки бўйига қараганда вазни ошиб кетган, яъни эндоқим касаллиги борларини ҳам етаклаб келади. Ишонасизми, шу қизлар олти ойлар мунтазам шуғуллангандан кейин ҳеч нима кўрмагандек соғайиб кетади. Гарчи баъзи ноқисликлар бутунлай тўғриланмаса-да, шу касаллик ривожланиб кетишининг олди олинади. Чунки гимнастика-

да бошқа спорт турига қараганда инсон танасининг ҳамма қисми бирдай ишлайди. Айрим турларда фақат қўлнинг ҳаракатиға эътибор кўпроқ қаратилса, бошқасида оёқлар билан жиддий шуғулланишга тўғри келади. Гимнастикада қўл, оёқ, бўйин, пайлар, бел, мушаклар, хуллас, ҳамма-ҳаммасига юқламалар берилиб, меъёрлар бажарилади. Бунда қиз боланинг жигари, бўйраги, юраги, бачадони, ўпкаси-гача алоҳида ургу берилиб, машқлар бажарилади. Шунинг учун профессионал даражада бўлмаса-да, ўзларининг соғлиги учун қизларимизни ёшлигидан спортнинг бу тури билан шуғулланганлари фойдадан холи бўлмайди.

— **Оилангиздагиларнинг спортга муносабати қандай?**

— Уч нафар фарзандим бор. Ўзим ҳам беш ёшимдан буён спортнинг ичидаман. Ва бундан ҳеч қачон афсусланмайман. Бирор марта ортиқча вазн, қон босимининг ошиши ёки бошқа касалликлар безовта қилмаган. Учала фарзандида ҳам ҳомиладорлигим жуда енгил ўтган ва туғруқ ҳам осонгина кечган. Бунинг ҳаммаси доимий машқлар, спорт туфайли деб ўйлайман.

Ширин СОЛИХОВА,
акробатика бўйича спорт
устаси, 4 карра Ўзбекистон
чемпиони:

— Менинг биринчи устозим — онам, иккинчиси — холам ва кейинги мураббийим опам (хोलасининг қизи — Ш.Р) бўлган.

Токи профессионал спорт билан шуғулланмагунимча бу соҳага унчалик жиддий қарамаганм. Кейинчалик спорт ҳам инсондан ирода, матонат талаб этишини англадим. Чунки катта аренанинг ўзига яраша юки ва талаб-меъёрлари бор. Гарчи холам бўлсалар-да, мураббийим қаттиққўл, талабчан бўлганлар. Дарсдан сўнг узоқ йўл босиб машғулотга бориш, соатлаб шуғулланиб, яна мураббийдан дакки эшитиш... Бунга кўпчилик чидай олмай ташлаб кетади. Лекин акамдан фарқли ўлароқ, негидир мен бунинг ҳаммасига чидаб, ўз ўрнимни топишни мақсад қилдим. Бошида спорт залага кирганимда ўзимдан катта қизларнинг машқларини кўриб, ҳавас билан қараб турардим. Бора-бора уларнинг ёши ўтиб, навбат бизга келгач, учликка мен энг пастдаги иштирокчи сифатида танландим. Кетма-кет нуфузли мусобақаларда қатнашиб ғолиб бўлдим. Яхши натижаларга эришдик. Аммо спортнинг бу турида шундай қоида бор: бошидан битта учлик тайёрландими, учаласи ҳам доимо бирга қатнашиб келади. Ёши ўтиб, иккинчи, учинчи қаватдаги спортчининг оғирлиги ошгани сайин ўз-ўзидан спортни тарк этишга тўғри келади. Чунки акробатикада вазн жудаям муҳим роль ўйнайди. Масалан, мен биринчи қаватда бўлсам, тепамда яна икки қиз машқ бажаради. Уларнинг ёши, вазни ошгач, мен кўтаролмай қоламан. Табиий равишда иккинчи қаватдаги қиз биринчи қаватга, учинчи қиз иккинчисига тушиб қолади. Менинг эса учликдан чиқиб кетишимга тўғри келади. Худди шундай фурсат етганида қаттиқ сиқилдим. Ҳаётимни спортсиз тасаввур этолмаганим учунми, энди нима қиламан, деб ростманасига йўғладим, куюндим. Яна онажонимнинг маслаҳатлари билан спортнинг гимнастрада соҳасига ўтиб шуғулланишга аҳд қилдим.

Ҳозир терма жамоа таркибидаман. Жисмоний тарбия институтига ўқиш билан бирга гимнастрадада қатнашапман. Яқин кунларда жамоа билан халқаро мусобақаларда иштирок этишга тайёргарлик кўрапмиз. Умуман олганда, спорт менинг борлигим, ҳаётимнинг мазмунига айланиб қолган. Чунки мен ҳаракатсиз яшай олмайман. Спорт туфайли мен соғлигим, қадду қомагимни тикладим. Бир сўз билан айтганда, бу сирли дунё одамга гўзал, ёруғ лаҳзаларни ҳаётига амин бўлдим!

Муҳтарам муҳлис!

Сиз ҳам фарзандингизни спортнинг бу нозик ва нафосатли тури гимнастика билан шуғулланишини хоҳлаётган, аммо иккиланаётган бўлсангиз, шошилинг. Ҳар қандай ҳавотир ва иккиланишларга чек қўйинг. Бунга ҳеч қандай ҳолат йўқ. Чунки бугун бизнинг ўзбек қизлари ҳам спортнинг ушбу турида юқори натижаларни кўлга киритиб, ҳар томонлама гўзал ва соғлом бўлиб, чиройли оиланинг бекаси бўлишапти. Энг муҳими, уларда ўзига бўлган ишонч ва ирода шаклланапти. Бу эса ҳар бир бўлажак аёл учун муҳимдир.

Шаҳноза РОФИЕВА,
"Оила ва жамият" муҳбири.

И л ҳ о м

Санакул ОРОЛ

**СЕВГАНДИРМАН
СЕВГАН БЎЛСАМ**

Юрагимнинг осмонида
қўшимдинг чарақлаган,
Ё қалбимнинг ишқ дафтари,
баҳор ели варақлаган,
Юлдузминг пешонамда
толе бўлиб ярақлаган,
Севгандирман севган бўлсам
хоқисор бир юрак билан,
Аммо энди армонимсан,
оҳ-зоримсан, муҳаббатим,
Ҳали ҳеч ким айтолмаган
ёр-ёримсан, муҳаббатим.

Кетди дунё, кетди умрим,
кетди ёшлик суронлари,
Юрагимга ўт ташлади
ишқнинг бебош тугёнлари.
Бугун қайда унинг тожи,
қайда соҳибқиронлари,
Севгандирман севсам, аммо
суриб кетди бўронлари,
Қалб қирғоғин бузиб тошган
Сурхонимсан, муҳаббатим,
Баъзан мавжси Зарафионим —
жайронимсан, муҳаббатим.

Севги қалбга меҳмон экан,
бизлар дунё меҳмонимиз,
Бир оназорнинг асли
тилаб олган эҳсонимиз,
Биз айрилаган кунни ҳатто
йўғлаб қолди осмонимиз,
Қўшқларга кўнди энди
иккимизнинг "достон"имиз,
Тўрт томонга бўзлаб чопдим,
қайлардасан, муҳаббатим,
Балки энди қўлим етмас
жойлардасан, муҳаббатим.

Бургут нигоҳ қилгандирман,
ой юзингга узоқлардан,
Шер бўлсам ҳам чиқоламадим
сен ташлаган тузоқлардан,
Биттасиман изларингга
бир умрга муштоқлардан,
Севгандирман севсам агар
қочиб минг бор сўроқлардан,
Аммо энди уволимсан,
малолимсан, муҳаббатим,
Мен заминда, сен кўкдаги
ҳилолимсан, муҳаббатим!

Навоий шахри

ОНА

Тулар онам ўғирлайди
хаёлимни,
Тушларимда силар сочи
ҳилолимни.
Устурган дер, сен ҳам нави
ниҳолингни,
Соябоним, меҳрибоним,
онажоним.

Бемор бўлиб, беморлиқнинг
заҳрин билдим,
Бедор бўлиб, бедорлиқнинг
қаҳрин билдим,
Она бўлиб оналиқнинг
қадрин билдим,
Дуоғўйим, меҳрибоним
онажоним.

Оқ сочингиз йўлларимга
сочилиган нур,
Ҳар сўзингиз қалбларимга
битилган дур,
Сизни қўмсаб ўтапман
мен бир умр,
Ширин сўзла, камтариман
онажоним.

Улбозор ХҲЖАҚУЛОВА

Шу куни бу қишлоқда қўшалок байрам бўлди, десак муболага бўлмайди. Негаки, эрталабдан то оқшомгача баланд Курама ҳамда Чотқол тоғларига туташиб кетган бу ҳудуд аҳли энг улуг, энг азиз айём бўлмиш Истиқлолимизнинг муборак кунига ҳамоҳанг суратда ўзларининг дуоғўй боболарининг бир асрлик тўйини ҳам ўтказишди.

Ҳа, Анорбой ота ўзининг бошидан кечган бир асрлик аччиқ ва ширин хотираларини меҳмон музолиқларга ҳикоя қилиш баробарида саодатли давронларга шукроналар айтиб, бугунги ёруғ кунларни алқайди. Фарзанду аржумандларига нурли бахт-икбол тилади.

Анорбой бобонинг унутилмас хотира дафтариди бир дунё воқеа-ҳодисотлар битилган. У кишининг айтган ҳикоялари гоят ҳаётӣ. Эшитган одамнинг кўз ўнгига беихтиёр ўша йилларнинг нурсиз манзаралари бир-бир ўтаверди.

...Бобо ўсмирлик дамларида мана шу тоғлар унга ҳам ота, ҳам она бўлганини маҳзун оҳангда сўзлайди. Қўлига таёқ тутди. Сурув ортидан чопаркан, у ҳар бир гиёҳга оға-ини тутинди. Кейин...кутилмаганда Иккинчи жаҳон уруши бошланди. Ҳўлу куруқ баравар ёнди — ҳарбий хизматга қақирилган йигит кам эмас, роппа-роса 9 йил устидаги шинелини ечмади. Днепр киргоқларидаги

ДУОСИДА ШУКРОНАСИ БОР

Оҳангарон туманидаги Ўзан қишлоғида умргузаронлик қилаётган Анорбой бобо Ватанимиз Мустақиллигининг 21 йиллиги нишонланган 1 сентябрь куни табаррук юз ёшга тўлди.

қирғинбарот жангларида тирик қолган 9 аскар "Агар Ватанга омон-эсон қайтиб борсак, умримизнинг буёғи фойдага қолади, умримизни энди фақат яхшиликка бағишлаймиз", дея аҳду паймон қилишди.

Урушдан қайтиб келган Анорбой ўзининг қадрдон ҳовлиси остонасидан ҳатладию, янада даҳшатлироқ хабарни эшитиб қотиб қолди. Кўзига бу дунё қоронғу бўлди: шум тақдирни қарангки, у келишини неча йиллар йиғлаб кутган меҳрибон отаси ҳам, муштаронаизори ҳам қазо қилибди. "Ай, бевафо дунё! Яна не ёзугинг бор менга аталган, ҳеч бўлмаса шу инсонларни асраб қолсанг бўлмасмиди?" Тилларига кўчган нидо шу бўлди. Юраги яна бир қалқди. Чўпон таёғини қўлига олдию, тоғу

тошлар бағрига сингиб кетди...

Шу-шу у бир умр эл хизматида бўлди, одамларга эзгулик улашди. Очиғини айтганда, унинг мана шундай даражага етишишида албатта раҳматли Баҳор момонинг ўрни бекиёс эканлигини у киши бугун ҳам такрорлаб чарчамайди. Бағрикенг, оқибатли ва меҳнаткаш аёли билан эллик йилдан зиёд бирга яшаб, фақат раҳмат эшитди. Чунки Баҳор ая ҳам гарчи ўқимишли бўлса-да, оила кўрғонини муқаддас билиб, ўзи севган ўқитувчилик касбини ташлаб, эри билан тоғ-тошларни кездиди. Бу сабр-тоқатли жуфтликка Яратганининг инъоми биргина фарзанд бўлди ҳолос. Лекин улар ўзларининг оқу-қораси бўлган исми-жисмига мо-

нанд Худойбердини киприк толаларидек асраб-авайлаб вояга етказишди.

Энг ибратли жиҳати, Анорбой бува ҳам дунё кўрган одам эмасми, имкони борича, илмга чанқоқ боласи учун қаерга борса, хуржунининг бир ёғини турли хил китобларга тўлатиб қайтарди. Худойбердиннинг баҳонасида қишлоқ болалари ҳам, қариндош-уруғлар ҳам китобга меҳр қўйишди. Тоғлар этагида қурилган торгина чодир-уйда бир боласи ўнта бўлиб ёзги таътилини ўтказганида ота-онанинг қувончи ичига сиймасди...

— Мени умрим етгунича Оллоҳга шукр қиламан. Нега деген-да, Тангрининг сийловини қарангки, битта бўлсаям қобил фарзанд бизга муносиб чиқди. Бугун сулолаимиз давомчилари — менинг ворисларим — ўндан зиёд невараче-варалар ардоғида яйрайпман, — дейди Анорбой бобо хушнуд оҳангда гурунгни давом эттираркан. — Ишонсангиз, кизим, менга чин, бошқага ёлғон, 80 ёшимгача чорванинг ортидан юрдим. Мана ҳозир юз ёшга кирсам ҳам ишдан, ҳаракатдан ҳалиям тўхтаганим йўқ. Керак бўлса, бир йигитнинг кучи бор менда. Ҳовлига гул экишни, ҳаммаёқни чаманга айлантиришни яхши кўраман. Албатта, эрта тонгда бадантарбияни қанда қилмайман. Ҳар куни камиди икки километр яёв юриб келаман. Ҳали ҳам телевизор кўраман, китоб-газета ўқийман, радио тинглайман, диёримизда бўлаётган ишларни, халқимизнинг гайрат-шижоатини кўриб, янада яшагим келади. Шу боис ҳам маҳалладошларга, ёшларга ҳеч қачон бундай тинч-осуда, тўкинчилик замон бўлмаган, дейман.

Ҳа, Анорбой ота ва икки дунёси обод бўлгуси Баҳор момо-

нинг ҳаёти бу қишлоқ аҳли учун ибрат мактаби бўлди, десак муболага бўлмайди. Бугун қобил ва ўзининг ҳалол меҳнати ортидан эл-улус орасида обрў-эътибор қозонган Худойберди ака Бердалиев ҳам Худонинг инояти ила муборак юз ёшга кирган падалири бузруквори билан ҳар қанча фахрланса арзишини қайта-қайта изоҳлар экан, "Кимники ота-онаси ҳаёт бўлса тириклигида қадрига етсин, дуосини олсин. Ўзимдан қиёс, мен ҳақли равишда уларнинг намунали ҳаёти билан ҳар қандай даврада мактанаман", деди қувона-қувона.

1 сентябрь бу оила учун энг қадрли кун бўлиб қолган. Шу куни қишлоқнинг кексаю ёши энг аввало, мустақилликни улуғлаб, чин юракдан ўз кўнгли-ларидаги самимий тилақларини изҳор этган бўлсалар, қолаверса, юз билан юзлашган Анорбой отани қутлашди.

Катта давра тўрини беэзаб турган бобони секин кузатамиз. Манглайдаги чизикларда бир асрлик умрнинг барча қувонч ва ташвишлари муҳрланиб тургандек гўё. Отахон хайрлашаётиб, кўнглидаги ниятларини шундай изҳор этди:

— Менинг ёшларга, ҳаммангизга маслаҳатим шу: бир аср деғанлари кўз очиб юмгунча ўтиб кетаркан. Ёшлик шунчалар қисқа фурсатки, кўздан нур, белдан қувват кетмасдан аввал унинг қадрига етишни ўрганинг. Она-Ватанимизни, тиллоларга тенглаштириб бўлмайдиган тупроғимизни кўзингизга тўтиё айланг!

Нигора ЭРКИН кизи,
"Оила ва жамият"
муҳбири.

ҲИҚМАТ ИЗЛАГАНГА ҲИҚМАТДИР ДУНЁ

Нопок, жафокор, қилмишлари тубан киши, агарчи ваъда берган бўлса ҳам, берган ваъдасидан қайтади.

Еру заминнинг кўркамлиги олимлар билан бўлса, осмону фалакнинг зийнати юлдузлар биландир.

Қарзи бўлмаган киши ҳолису софдир. Бир инсоннинг гўзал ишлари бор деб таъкидланса, бу сўз унга қалқилиқдир (яъни шухрат бани одам учун офатдир)...

Ислому динида икки "шин" ҳарфи қатта айблардандир, бири ҳоқимларга ришват (пора) бериш ҳам, олиш ҳам, иккинчиси эса айбларга шафот қилиш. Гап шуки, пайғамбар алайҳиссаломдан "Лагна оллоҳу ар-рошӣй ва-л-мурташӣй", яъни "Ришват (пора) олувчига ҳам, берувчига ҳам Аллоҳ таолонинг лағнати бўлсин" деган ҳадиси шариф содир бўлгандир.

Аз-ЗАМАХШАРИЙ

РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

«ЎҚТАМХОН-НУР» ўқув маркази

қунидаги ўқув курсларига тақлиф этади:

Тикуччилик — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.	Сартарошлик — 2-3 ой (ўғил болалар учун).
Тўй ва оқшом либослари — 1-2 ой.	Гўзаллик салонига тайёрлаш — 1 ой.
Аёллар костюм-шмми, плаш-пальто — 1-2 ой.	Қаштачилик — 3 ой (машинада вышивка).
Ҳамшира — 6 ой. 4 ой ўқиш, 2 ой амалиёт.	Тўқувчилик — 2-3 ой.
Ҳамшира (тезкор) — 3-4 ой (амалиёти билан).	Инглиз тили — 3 ой, Рус тили — 3 ой.
Тиббий массаж — 2 ой. Нўқтали — 1 ой.	Бисер, яъни мунчоқ тикиш — 2 ой.
Торт ва пишириқлар — 2 ой.	Декоратив гул, сарпо қути ва саватлар ясаш — 2 ой.
Торт олий курси — 1 ой.	Бисердан гуллар, дарахтлар ясаш — 2 ой.
Уйғур, Европа таом ва салатлари — 1 ой.	Қарвинг (мева ва सबзотлардан композиция ясаш) — 3 ой.
Аёллар сартарошлиги — 3 ой.	Компьютер сабоқлари — 2 ой, Интернет — 1 ой.
Тўй ва оқшом турмақлари ва макияж — 1 ой.	
Бухгалтерия ҳисоби — 3 ой.	
Элита парда ва чойшаблар тикиш — 1 ой.	
Элита парда ва чойшаблар тикиш олий курси — 1 ой.	

Барчаси амалиёти билан

Етоқхона мажжуд.

Ўқиниш тугатганларга ДИПЛОМ берилади.

МАНЗИЛ: Юнусобод тумани 3-маъзе 1-уй 31-хона.
МУЛЖАЛ: Юнусобод дехкон бозори бош тарафи орқасида.

Тел: (8 371) 221-17-95, 221-77-72, +99894 678-50-30 225-97-93 (18⁰⁰ дан 22⁰⁰ гача).
ФИЛИАЛ МАНЗИЛИ: Ҳамза тумани Фарғона йўли кучаси 4-уй 40-хона. МУЛЖАЛ: Қуйлик киём бозори рўпарасида.
ТЕЛ: (8371) 295-97-82, +99894 678-50-30 (кўндузи)

— Тижорат ишлари билан шуғулланиш мақсадида ундан-бундан қарзга пул суриштирдим, — дея ҳикоя қилади узокрок қариндошимиз. — Шундан сўнг дўстларимдан бири судхўр аёл билан таништириб қўйди. Йигирма фоиз устамаси билан тузуқкина қарз кўтардим.

Келишувга кўра ҳар ойнинг охирида унга ҳар бир миллион сўм учун икки юз минг сўмдан ҳисоблаб бериб туришим шарт эди. Агар бу муддатдан кечиксам, фоизлар яна судхўрнинг фойдасига "туғаверади". У бўлди, бу бўлди, савдода ишларим бароридан келмади. Бора-бора фоиз пулини тўлашни ҳам кечиктиравердим. Охири умуни иложини тополмай қолдим. Пул эса судхўрнинг фойдасига ортгандан ортиб борарди. Еган-ичганимнинг ҳам маъниси бўлмай қолди. Ҳалиги аёл эса тинмай кўнгирок қилар, фоизнинг қанча пул бўлганини такрор эслатиб турарди. Менинг қарзим астрономик тарзда ошиб борди. Орадан бир йил ўтди. Судхўр бир куни уч-тўрт бақувват, тили бир қулоқ, дағдағаси тошни ёрадиган эркак-аёллар билан уйимга бос-тириб келди. Берган қарзи ва ундан ҳосил бўлган фоизга ҳисоблаб, шаҳардаги икки хонали уйимни олиб қўйди. Тўлов қобилиятим йўқлиги учун туғилган қишлоғимга кетдим. Кейинчалик англаб етдимки, кўрабила туриб ўзимни жарга ташлаган эканман...

Бировнинг автоуловини такси қилиб юрган серфарзанд бир киши қарзга пул суриштириб юрди. Кейин менга маслаҳат солди: "Процентга пул олсан-чи...". Уни бу йўлдан қайтаришга астойдил ҳаракат қилдим: "Зинҳор-базинҳор фоизга пул ола кўрманг, барака топмайси, биродар!" Лекин унинг бошқа чораси йўқ эканини, бир судхўр чолдан икки юз минг сўм фоизга қарз кўтарди. Ҳар ой-

нинг маълум бир кунда таксичи-киракаш судхўр чолга фоиз пулини етказиб туришга мажбур эди. Шундай қилди ҳам.

— Фоизга пул кўтариб, манфаат кўрганганимни асло билмадим, — деганди ўшанда кирakash. — Қайтамга анча зиён орттирдим. Биринчидан, икки юз минг сўмни охир-оқибатда олти юз минг сўм қилиб тўладим. Иккинчидан, шом қоронғусида уйга қайтаётганимда, дунёнинг ўйлари билан бўлиб, олдинда кетаётган бир "Нексия"-ни салгина туртиб юбордим. "Нексия"нинг эгасиям ҳадеганга ҳовуридан тушади-ганлар хилидан эмас экан. У бўлди-бу бўлди, машинасини уч миллион сўмга таъмирлатиб бердим. Қулоғим-гача қарзга ботдим. Токи ўзимни ўнглаб олгунимча бир неча йил ўтиб кетди. Қарздан қутулиш учун хатто хорижга мардикорликка ҳам бориб келдим...

Қизириқлик шоир Карим Маллаев ўтган асрдаги бир воқеани айтиб берганди. Ўшанда Кумқўрғон туманидаги қишлоқлардан бирида Маматрайим бахши деган чечан одам яшаб ўтган экан. Шу бахшнинг акаси Шерободда яшаркан. Касби деҳқончилик бўлгани боис ерини шудгорлаш учун бир яхудий судхўрнинг отини ижарага олади. Қўлдан қўлга ўтиб, ҳолдан тоған от бахшнинг акасига ўтган, тўсатдан ўлиб қолади. Шунда ҳалиги нокас: "Менинг бақувват отимни ўлдириб қўйдинг, энди хунини тўлайсан!", деб туриб олади. Деҳқон эса каловланиб қолади. "Отинг ўзи ориқ, путурдан кетиб қолган экан", деганига қоши энди қулоқ солса. Боз устига бечоранинг тўлайдиган ҳеч вақоси

йўқ эди. "Агар тўлайдиган нарсанг бўлмаса, менга йигирма йил ишлаб берасан ва ўшанда отимнинг хунидан қутуласан", дейди судхўр. Шўрлик деҳқон ноилоҳ қолиб, унинг шартига қўнишдан ўзга чора топа олмади. Акасининг судхўр қўлида кўп йил -

Судхўрлик кеча ёки бугун пайдо бўлган "касб" эмас. Агар эсласангиз, ҳаҳон адабиётда судхўрларнинг типик образи яратилган мухташам асарлар бор. Масалан, Садриддин Айнийнинг "Судхўрнинг ўлими", Оноре де Бальзак қаламига мансуб "Гобсек"

асарлари судхўрнинг маънавий, жисмоний инк-

СУДХЎРНИНГ ПУЛИ КЎПАЯДИ...МИ? ёхуд ихтиёрий сиртмоқ манзаралари

ларга банди бўлганлиги ҳақидаги хабар Маматрайим бахшига ҳам етиб боради. Шунда бахши элдан пул йигиб, судхўрга элтиб беради ва акасини тутқуниқдан озод қилади...

Бизнинг замонамиздаги судхўрлар ўтган аср бошларидаги шербодлик судхўрдан ўтсалар ўтадиларки, аммо асло кам эмаслар. Фоизхўрларнинг қасридан қанча-қанча одамлар бор-будидан айрилаётгани ҳам бор гап.

ирозини маҳорат билан кўрсатиб берганлиги учун ҳам ҳамон қўлма-қўл ўқилади.

Шундай воқеалар ҳам борки, аёли, фарзандлари узок юртлардан мардикорчилик орқали топиб жўнатаётган пулни фоизга бериб, уйда оёқ узатиб ётган эркаклар ҳам пайдо бўлди. Эмишки, шу йўл билан у пулнинг миқдорини янада оширармиш. Бўлмаган гап. Фоизхўр қанча кўп топмасин, аини пайтда шунча кўп йўқота-

Нима дейсиз?

ди ҳам. Бу йўқотишлар, шубҳасиз бўлади. Майли, ўқимаган, билмаган одамлар илмсизликдан шу ишни қиляптилар, дерсиз. Бироқ айрим зиёли кишилар (эр-хотинлар) судхўрлик билан шуғулланишмоқда. Бунга нима дейсиз?

Судхўрлик исломда қатъиян қораланади. Бунга Қуръони Каримда ҳам, Ҳадиси шарифларда ҳам мисоллар жуда кўп. "Бақара" сурасининг 275-оятда шундай дейилади. "Судхўр бўлган кимсалар қиёмат кунини чалган мажнун каби турадилар. Бунга сабаб уларнинг: "Савдо-сотик ҳам судхўрликнинг ўзи-ку!" деганларидир. Ҳолбуки, Оллоҳ савдо-сотикни ҳалол ва судхўрликни ҳаром қилган. Бас, кимки ўзига Оллоҳдан маъвиза (насихат) етган, судхўрликдан қайтса, у ҳолда аввал ўтгани ўзига ва унинг иши Оллоҳга (топширилади, яъни Оллоҳ хоҳласа авф этади) ва ким (судхўрликни) давом эттирса, улар жаҳаннамийдурулар ва унда абадий қолажақлар". Иймони бутун, ақл кўзи билан теварак-атрофга қарайдиган киши билиб турибдики, судхўрлик буткул ҳаром иш.

Агар диққат билан эътибор берсангиз, бирон бир манбада, у хоҳ дунёвий ва хоҳ диний бўлсин, судхўрлик оқланмаган ва мақталмаган ҳам. Дунёвий адабиётда судхўрнинг қиёфаси очилади ва пировард натижадаги ҳалокати кўрсатилади. Исламда эслатиб ўтганимиз каби, судхўрликнинг икки дунё учун ҳам дахшати эканлигини алоҳида таъкидланади. Хўш, энди айтгин-чи, судхўрлик маъкул ишмикин? Ёхуд фоизга пул қарз кўтаришдан одам барака топадими?! Аслида бу ихтиёрий сиртмоқнинг бир кўриниши эмасми?..

Маҳмуд АБУЛҒАЙЗ,
"Оила ва жамият" муҳбири.
Сурхондарё вилояти.

КИТОБ ЎҒИРЛАШ ГУНОҲ ЭМАСМИШ

— Опа, ён атрофга қараб туринг, анави китобни олволай...

Курсдошимнинг илтимоси оҳангидаги бу гапини эшитиб, ўйлаб ҳам ўтирмадим, "пойлоқчи"лик қила бошладим. "Операция" анча мушкул кечди. Ҳалиги йигит аввал пештахтанинг ойнасини эҳтиёткорлик билан бир ёнга сурди, кейин миҳ билан тешиб, қоқиб қўйилган китобни жойидан қўлга сугуриб олди. Шу пайт унинг кўлидаги каттагина китобга кўзим тушдию, ғалати бўлиб кетдим. Бу ўғирликка шерик бўлганим учун хижолат тортганча:

— Тушунмадим, шуни сўраб олсангиз бўлмасмиди? — дедим. У бўлса қўл силтаб:

— Э, қўяверинг, бу жуда нодир китоб. Қачондан бери сотиб оламан дейман, ҳеч тополмайман. Охири...

— Ўғирлик қилишга мажбур бўлдим, дег.

— Ие, бу нима деганингиз, — эътироз билдирди Акбар. — Китоб ўғирси бўлмайди. Қаранг, бу ерда қачондан бери чанг босиб ётибди. Шундан кўра кимдир ундан фойдаланса, ўқиса яхши эмасми?

— Билмадим, лекин мен ҳеч қачон бундай қилмасдим. Аксинча, сўраб олардим. Сиз эса...

— Китоб ўғирлаб гуноҳга ботдингиз демоқчисиз, шундайми? Балки қақиб ҳам берарсиз опангизга. Мен бу китобни кутқардим ҳолос. Ўзингиз биласиз,

мен эса тўғри иш қилдим...

...Бу воқеага уч ойдан ошди ҳамки, ўша кунги манзара ва курсдошимнинг гаплари ҳеч эсимдан чиқмайди. Балки у ҳақдир. Нега десангиз бу нодир китоб очилмас сандиқда ётгандан кўра, кимгадир нафи тегса ёмонми? Бу танганим бир тарафи, иккинчи тарафи-чи? Сўраб олинмаган ҳар қандай буюм, нарса, матоҳ ва ҳоказолар ўғирлик ҳисобланади-ку!

Ана шундай қарама-қарши савол-жавоблар гирдобда юганимда устозимиз Ёрмат ака Тожиев бир куни қизиқ ривоятни айтиб бердилар. Қадимда бир хонадон ҳовлисида шарқираган арик оқиб ўтар экан. Бир куни шу оиланинг боласи оқиб келаётган қип-қизил олмани тутиб олиб, дарҳол ея бошлади. Буни кўриб қолган онаси эринмай ўша олма дарахти ўсган уйни излаб топибди ва ўлигини қилиши учун минг узрхоҳлик қилиб, эгасининг розилигини сўраган экан.

Қиссадан хисса шуки, у китобми, бошқа бир матоҳми, нима бўлишидан қатъи назар, сўраб олинмагач, ўғирлик саналишини унутмайлик.

Барно МИРЗААХМЕДОВА.

Таассуф

Табиат — дорихона

САРИМСОҚ ЕГАННИНГ ТАНИ СОҒ

Саримсоқни мунтазам равишда тановвул қилиб турган инсоннинг тани доимо соғ бўлади, дейишади қадимдан. Бироқ ушбу ўткир ҳидли маҳсулот бундай натижаларга қандай эришиши ҳақида ҳеч ким батафсил маълумот бермаган. Эндикла янги тадқиқотлар натижасида бунинг сирларидан ҳам огоҳ бўлиш мумкин.

Саримсоқ истеъмол қилгандан сўнг организм ўз-ўзидан олтингугурт водородини ишлаб чиқаришни бошлар экан. У антиоксидант сифатида хизмат қилади ва қон томирларини бўйлаштириб, қон айланишини яхшилади. Унинг олтингугурт водороди ишлаб чиқариш хусусияти мавжудлиги боис, кўкрак сили, простата ва йўғон ичак цилининг олдини олишда саримсоқ кўшилган парҳез таомлар истеъмол қилиш тавсия этилади. Бундан ташқари айрим олимлар организмда олтингугурт водородининг кўп миқдорда бўлиши юрак учун фойдали эканлигини таъкидлашади.

Саримсоқ айрим ҳолларда юрак учун хавфли ҳисобланган ҳолестерин миқдорини камайтиришга ёрдам бермаса-да, олтингугурт водороди юрак хуружи вақтида юрак мушакларига зарар етишига йўл қўймайди.

Ҳаётий тажрибага эга бўлган аждодларимиз ҳам саримсоқнинг фойдали хусусиятларини қадрлашган. Қадимги греклар эса Олимпия ўйинлари даврида ўз жангчиларига доимо саримсоқ едиришган экан.

Бироқ! Саримсоқ қўшилган таом ошқозонда қийин ҳазм бўлади. Яна шуни таъкидлаш жоизки, ҳар нарсанинг чегараси бўлганидек, саримсоқнинг ҳам ўз меъёри бор. Уни ҳаддан зиёд кўп тановвул қилиш эса организмнинг заҳарланишига олиб келиши мумкин.

Кўпчилик инсонлар таом тайёрлаётган маҳали саримсоқни тўғралган заҳотиёқ қозонга солишади. Бироқ тўғралган, 15 дақиқа хона ҳароратида сақланиб, сўнг ишлатилган саримсоқ ферментлар таъсирини қучайтиради ва янада фойдалироқ хусусиятга эга бўлади.

Гулчеҳра АЗИМОВА тайёрлади

БИЗ БИЛГАН ВА БИЛМАГАН ИХТИРОЛАР

Американинг Индиана штатида яшаган Вильям Блэкстоун исми жабоннинг ихтироси туфайли уй бекаларининг юмушлари анча енгиллашган. Блэкстоун 1874 йилда хотинининг туғилган кунига қўйилмаган антика совга тайёрламоқ ниятида, кир ювиш машинасини ихтиро қилганди.

Тарихчиларнинг эътирофларича, кўйлакларнинг елкасига кийдирилган кийим илгични АҚШ президенти Томас Жефферсон ихтиро қилган экан. Америка патент бюросининг ёзма ҳужжатларида келтирилишча, Жефферсон биринчи йиғма каравотнинг ҳам ихтироچиси бўлган экан. Бу каравотнинг ишлаш схемаси сақланиб қолмаган. Бироқ, маълум бўлганки, ундан фойдаланилмаган ҳолатда каравот шкаф ва арқонлар ёрдамида йиғилиб, хона шифтига қадар кўтарилиб борган.

The Coca-Cola Bottle

Венгриялик журналист Жозеф Ласло Биронинг шарикли рўқчалари ихтиро қилганини яхши биласиз. Аслида Жозеф фақатгина журналист эмас, балки яхшигина тадқиқотчи, ҳайкалтарош ва гипнозчи ҳам эди. У шарикли рўқчаларнинг лойиҳасини ўзи кўп ёзгани, шунинг учун сиёҳга эҳтиёжи кўп туғилгани ҳамда сиёҳ доғлари жонига теккани учун ҳам яратди, дейиш мумкин.

1885 йилда доктор Жон Пембертон томонидан кашф қилинган "Кока-кола" ичимлиги аввал бошда инсонни ақлан тетиклаштирувчи ичимлик сифатида сотилган. 1889 йилдан бугунга қадар бу ичимликнинг идишлари аввалгига ўхшаган, кейинчалик шаффоф пластик материаллардан ва алюмин металлларда тайёрланган.

Наргиза СИДДИҚОВА
тайёрлади.

ЁЛГИЗЛИК АЗОБ ЭКАН

Ҳурматли тахририят!
Сизларга минг бир истиҳола билан ушбу хатни йўллаяпман. Оллоҳ берган умримнинг қолган қисmini кимгадир керак бўлиб, унга суяниб, ҳамсухбат бўлиб ўтказсам, дейман.

Турмуш ўртоғимнинг вафот этганига ўн йил бўлди. Қайта турмуш қурмайман, деб ўйлардим. Лекин ёшим ўтган сайин ёлғизлик қийнаётганини сезаяпман. Яратганга шукр, фарзандларим доим қанотимда, ёлғизлатиб қўйишмайди. Лекин умр йўлдошнинг ўрни бошқа экан. Болаларимнинг ҳаммасини уйлаб-жойлаб бўлганман. Моддий томондан қийинчилигим йўқ. Маълумотим олий. Нуфузли жойларда ишлаб, нафақага чиққанман.

Ёшим 62 да бўлсада, "Аёл киши ҳар доим гўзал, саранжом-саришта бўлиб юриши керак" деган широгга ҳамisha амал қиламан. Ширин таомлар тайёрлашни ёқтираман.

Илоҳи бўлса, дунёқараши кенг, болаларидан тинган 60-70 ёшлардаги меҳрибон ва очикқўнгил инсон топилса, турмуш қурмоқчиман.

МЕХРИНСО ая,
Тошкент шаҳри.

ҚАЙНУКАСИГА ҚАЙИШГАН ПОЧЧА

— Қайнонамнинг фарзандлари кўп бўлганлиги сабабли, қайнукамга вақтида муносиб жуфт топиб беришга имконлари бўлмаган, — дейди тахририятга келган Акмал ака. — Ҳаммаси уйли-жойли, бола-чақали бўлиб кетишган. Фақат қайнукам Мансургина оила қуролмади. Бунинг эса айрим сабаблари бор эди.

Гурунг орасида суҳбатдошимиз Мансур аслида бенуқсон ва соғлом туғилганини айтиб, лекин болалигида шамоллаб, тажрибасиз шифокорларнинг нотўғри муолажаси туфайли яхши гапиролмай, гунг бўлиб қолганини айтиб берди. Аммо унинг қўлидан келмайдиган иш йўқ экан. Новвойлик, деҳқончилик ишларини қийиллатиш билан бир-

га, айна пайтда қурилиш моллари дўкониди ишлаётганини айтиб, Акмал ака биздан унга мос келин топишда кўмак беришимизни илтимос қилди.

"Мансуржон битта оилани бемалол таъминлашга қурби етади. Ёши 40 да. Бўй-баста келишган, бақувват. Жудаям болажон. Жиянларини кўтариб, эркалатганида қайнонам бечора "Эҳ, қанийди, ўзининг ҳам зурриёдларини ана шун-

дай эркалатганини бир кўрсам, армоним йўқ эди", деб ўқиниб кўяди. Қайнукамга 30 ёшдан 40 ёшгача бўлган, тарбияли, оқила бир аёл топилса, бениҳоя хурсанд бўлардик.

АКМАЛ,
Тошкент вилояти
Бўстонлиқ тумани.

САДОҚАТГА САДОҚАТЛИ ЁР КЕРАК

— Алло, асسالому алайкум, "Оила ва жамият" газетасими?

— Худди шундай, эшитамиз сизни.

— "Бахтли бўлинг" рўқига қизим

ҳақида ҳам эълон берсангизлар бўлармикан?

— Илкони бўлса ўзи ёки сиз тахририятга келиб, тегишли ҳужжатларини келтириб берсангиз ёрдам берамиз.

— Уэр, қизим, телефонда бўлса ҳам икки оғизгина қизим тўғрисида айтсам бўладими?

— Марҳамат, эшитаман.

— Ҳар бир она учун фарзандининг бахтини кўришдан ҳам ортиқроқ бахт борми дунёда? Болангиз ўз тенгини топиб, тиниб-тинчиб кетмагунча ота-она хотиржам бўла олмас экан.

У ёғини сўрасангиз, фарзандларимни айрим сабабларга кўра, ўзим ёлғиз катта қилганман. Қизим Садоқат 32 ёшда. Кўпинча ҳаётда сўзга чечан, шаддод қизлар тезгина бахтини топиб кетишади. Менинг қизим эса оғир-бо-сиқ, камгап, камсукум қиз.

Йигитлар билан гаплашиш тугул, уларнинг кўзига тик қарай олмайдим. Вақтида уйимизга келган кўпгина совчиларни хоҳламай қайтарган. Ўзига қўйиб берсам, ҳали-бери турмушга чиқиб нияти йўқ. Ахир бу юришида ўз тенгилари қолмайди-ку. Кейин афсус қилиб юрмасин, деб ўзим ҳаракат қилаяпман.

Садоқат иқтисод йўналиши бўйича касб-хунар коллежини тамомлаган. Ҳозир ҳисобчи бўлиб ишлаяпти. Ундан ташқари, пазандчиликка ҳам ўқиган. Компьютер курсларини тамомлаган. Биш сўз билан айтганда, рўзгорда аёл киши уддалаши керак бўлган ҳамма юмушларни бажара олади.

Қизимга оилапарвар, иши тайин, ёмон қусурлардан холи, новчадан келган (қизимнинг бўйи 170 см) инсон учраса, уларнинг тўйини кўриб, дуога қўл очиб ўтирсам, дейман.

НАСИБА опа,
Тошкент шаҳри.

ТАХРИРИЯТДАН:

"Бахтли бўлинг" рўқига хат йўллаётган ёки бевосита мурожаат қилаётган фуқаролар паспорт нусхаси ва яшаш жойидан (маҳалла кўмитасидан), соғлиги тўғрисида маълумотнома тақдим этишлари шарт. Шунингдек, ажрашганлар бўлса, суд қарорининг нусхасини топширишлари талаб этилади.

МУРОЖААТ УЧУН ТЕЛЕФОН: 234-25-46

ОЁҚЛАР ПАРВАРИШИ

Фойдали маслаҳатлар

• Товонлар ёрилганда: оёқлар оқшом уйкуга ётишдан аввал тоғорадаги иссиқ сувга 10-15 дақиқа давомда солиб ўтирилади. Кейин сочиқча артилиб, товонларга сариёғ суриб қўйилади. Ушбу муолажа 3-4 кун давом этади.

• Кечаси оёқларни тоғорадаги иссиқ сув билан ванна қилиб, 10-15 дақиқадан кейин глицерин суртиб олинади. Эрталаб уйкудан тургандан кейин илиқ сувда ювилади. Ушбу муолажа 3-4 кун қилиниши лозим.

• Пиёзни қайнатиб, уни эзиб, ёрилган товонларга қўйиб боғланса, яхши фойда беради. Ушбу муолажа уйкуга ётишдан олдин бажарилади. Ёриқлар тузалгунча ҳар кун бажарса ҳам бўлади.

• Оёқларни ҳар кун ётиш олдида илқ сувда ювиб, озиклантирувчи кремлар суртилса, товонни юмшатилади. Муолажани ҳар кун такрорлаш мумкин.

• Товонларга туйилган саримсоқлиёз билан думбани аралаштириб боғланса анча юмшайди. Муолажа 4-5 кун такрорланса кифоя.

• Толикқан оёқларга: кун бўйи пиёда юриб, оёқлар чарчаса, оёқ тирноқларига ҳар қандай ёғ суртилса, чарчоқлар тарқайди.

• Оёқлар симиллаб оғриётган бўлса, оғриқни қолдириш учун яллиз ва мойчечак ўтлари даммаласидан ванна қилинса, фойда қилади.

• Агар оёқлар эрталаб уйкудан уйгонган пайтда оғриётган бўлса, оёқ учида юриш яхши муолажа бўлади. Ушбу ҳаракатни кечкурун ҳам такрорлаш мумкин.

• Терлайдиган оёқларга: ҳар кун қирқбўғим (хвош) ўти, маврак (шалфей) ва мойчечак ўтларидан тайёрланган ваннага оёқларни солиб ўтириш яхши наф беради.

• Кун бўйи пойафзал таъсирида терлаган оёқларни яхшилаб совуллаб илиқ сувда ювиб, сўнг қуруқлаб артиб, мойчечак даммаласидан тайёрланган ваннага солиб ўтириш фойдалидир.

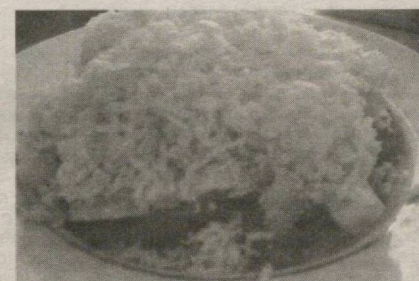
Латофат САЪДУЛЛАЕВА тайёрлади.

САРИШТАЛИК СИРЛАРИ

• Пиёзни тўғраб бўлгач, ортиқча аччиғини чиқариб юбориш учун 15 дақиқа совуқ сувга ёки музлатгичга солинг.

• Карамни хом ҳолатида қовуриб бўлмайди. Уни аввал қайнатиб, кейин қовуриг.

• Майонез қўшиб тайёрланган салатларга озгина лимон бўлаги қўшсангиз, жуда хуштаъм бўлади.

• Бўтқаларни сирли идишда пиширмаганингиз маъқул. Чунки идиш сири қўчиб, таомга тушиши мумкин.

• Оширма хамир қораётганингизда қўлингизга ёпишмаслиги учун ўсимлик ёғи суртинг.

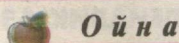
• Сабзавотларни пўсти билан қайнаб турган сувга солсангиз, ундаги витаминлар сақланиб қолади.

• Чивинларни ҳайдаш учун фақатгина яллиз, райхондан эмас, балки пиёздан ҳам фойдалансангиз бўлади.

• Лавлаги қайнаётган сувга озгина шакар қўшиб юборсангиз у юмшоқ ва ширин пишади.

Гулноза БОБОЕВА тайёрлади.

КУЗАТАМИЗ, КУЗАТИЛАМИЗ...

Одобни одобсиздан ўрган, деган мақолнинг шаклланишига бир кишининг тажрибаси асос бўлмаган, албатта. Кўча-кўйда юрар экансиз, турли одамларни учратасиз, имкони бўлса кузатасиз. Баъзан бир зумлик, баъзида эса йиллар давомида қилиниб келинган хатолардан хулоса ясайсиз. Шуни яхши англадимки, кузатиш, ўрганиш энг яхши устоз экан. Биз кузатамиз, бизни кузатишади: ўрганамиз, ўргатамиз.

Учиб кетган гўзаллик

Автобусда кетаётсам, башанг кийинган, ўзи ҳам келишган бир қиз чиқди. Рўпарамдаги бўш жойга жойлашиб ўтиргач, бежирим сумкачасидан конфет чикарди. Секингина конфет қоғозини очиб, ўймоқдеккина оғизчасига солиб қўйди. Харакалари бирам нафис

...Касб танлашда адашган қиз

“Йигит киши икки насада хато қилмаслиги керак экан: бири касб танлашда, иккинчиси умр йўлдоши танлашда. Бу икки танловда хато қилмаган йигитнинг умр йўли равоан йеччади”, деган эди Ўзбекис-

эдики, одамни беихтиёр кузатишга мажбур қиларди. Қиз иссиқлади шекилли, автобус дерасасини очди. Очдию ўша нафис харакалари билан машиналар зув-зув қатнаётган тоза йўлга гижимланган конфет қоғозини ташлаб юборди. Автобус елиб борар экан, шабадада энгил учиб бораётган қоғознинг йўлга тушиш жараёнини охиригача кузатолмадим. Рўпарамдаги ҳалиги гўзалликдан эса асар ҳам қолмади...

Қуш уясида
кўрганини қилади

Нодирбекнинг шаънига олқишлар ёғдиришди. Шу пайт меҳмонлар орасидан:

— Қани, йигитчага ҳам қўйинг-чи! — деган хитоб эшитилди.

Бир қўлида арок, бирида эса коньяк тутиб, эркатойи учун қайси бирини танлашни билмай боши қотаётган отага, “Нима қилмоқчисиз, бу ҳали бола-ку...”, дея олди она.

— Хечқиси йўқ, ойижониси. Қара, бақувватлигини! Бир қадаҳ унга нима бўлади, филга бир таблетка аспириин бергандек гап. Қани, ўғил бола!

“Ўғил бола” ўзини кўрсатди — дадасини улфатлари олдиди уялтирмади.

— Баракалла!

— Қойил! Ҳақиқий эркак...

Барча бирдек мамнун. Аммо на Нодирбекни, на отани тўхтатиш ҳеч кимнинг ҳаёлига келмади...

Гулноза ТУРҒУНБОЕВА

ИСМ-ШАРИФ ЎЗГАРСА...

Ўзбекистоннинг исми-шарифи ўзгарган. Ўзининг учун ҳақдор ҳужжатлар талиб қилинган.
С. Раҳмонов

Оила кодексига кўра, фарзанд туғилганда ота-она болага ўзлари хоҳлаган исми қўяди ёки ота-онадан бирининг фамилияси берилади. Шунингдек, ота-онанинг истагига биноан гўдакка ота ёки она томонидан, миллий анъаналарга суянган ҳолда бобосининг исми бўйича фамилия берилиши ҳам мумкин.

Мамлакатимиз ҳудудида тузилган фуқаролик ҳолати далолатномалари ёзувларига ўзгартириш, тузатиш ва қўшимчалар киритиш яшаб жойидаги ёки ушбу далолатнома ёзувлари сақланган жойдаги ФХД бўлимига белгиланган шаклда ариза билан мурожаат қилинганда амалга оширилади. Далолатнома ёзувларига ўзгартириш, тузатишлар ва қўшимчалар киритиш қў-

йидаги ҳолатларда амалга оширилади:

— Тарихий ва миллий анъаналарга риоя қилиш мақсадида фамилияси, исми, ота исмини ёздириш истаги бўлганда. Масалан, исмининг охиридаги хон, ўжа, хожи, бек, бону, биби, бегим, зода, мир, абду ва ота исмини ёзишда — евич, — ович, — евна, — овна, — қизи, — ўғли каби қўшимчаларни киритиш истага;

— оталик белгиланганда, яъни ёлғиз онадан туғилган боланинг туғилганлик ҳақидаги далолатнома ёзувида отаси ҳақида маълумотлар киритиш бўйича ота-онанинг оталикни белгилаш ҳақида ихтиёрий аризаси ёки суднинг ҳал қилув қарорига асосан;

— фарзандликка олиш бўйича ҳоким қарорига асосан;

— ота-онанинг ўзaro келишувига кўра ёки ҳоким қарорига кўра вояга етмаган боланинг фамилия, исми ўзгартирилганда;

Савол-жавоб

— имло хатоси ва ноаниқлик бўлганда, шунингдек, туғилган вақти, жойи ва отасининг исми ёзилмай қолганда;

— далолатнома ёзувида исми қисқартирилиб ёки эркатлиш шаклида ёзилган бўлса;

— 16 ёшга тулган шахсларнинг туғилиш, никоҳ тузиш, никоҳдан ажрalliшни қайд этиш дафтарларига ўзгартиришлар киритиш уларнинг аризаларига биноан амалга оширилади.

16 ёшдан 18 ёшгача ота-онанинг розилик аризаси олинди.

Никоҳга кирган вақтда умумий фамилияда бўлганлар никоҳдан ажрalliшда ўзининг олдинги фамилиясига қайтмоқчи бўлса, албатта суд қарорига ёки никоҳдан ажрallганлик ҳақидаги гувоҳномага асосан паспорт алмаштирилади, яъни бунда паспорт бўлимига мурожаат қилинади.

Саволга Конимех туман ФХД бўлими мудири
Азиза ФАЙЗИЕВА жавоб берди.

ЎШЛАРИМИЗНИНГ
ШАШТИ БАЛАНД

Футбол бўйича Ўзбекистон ёшлар терма жамоаси Вьетнамда “AFF Cup – 2012” халқаро турниридаги дастлабки учрашувини Австралия вакилларига қарши ўтказди.

Биринчи бўлимда ўз дарвозасидан гол ўтказиб юборган ёш футболчиларимиз ўйиннинг сўнгги ўн дақиқасида иккита тўп киритди ва галабага эришди. Голлар Абдулазиз Юсупов ва Жаҳонгир Абдумўминов ҳисобига ёзилди.

Иккинчи учрашувда Вьетнам футболчилари Эрон ёшлар терма жамоасидан 1:2 ҳисобида мағлуб бўлди.

Кеча бўлиб ўтган иккинчи турда Ўзбекистон ва Эрон ёшлар терма жамоалари ўзаро куч синашди.

“AFF Cup – 2012” халқаро турнири ёш футболчиларимиз учун жорий йилнинг 3–17 ноябрь кунлари Бирлашган Араб Амирликларида ўтказилган ёшлар ўртасида Осиё чемпионати тайёргарлик вазифасини ҳам ўтайди. Ушбу мусобақада Ўзбекистон ёшлар терма жамоаси “С” гуруҳидан чиқиш учун Корея Халқ Демократик Республикаси, Вьетнам ва Иордания футболчилари билан рақобатлашади. Қўтга чемпионатида кучли тўртлиқдан жой олган жамоалар келаси йили ёшлар ўртасида ўтказилган жаҳон чемпионати йўлланма олади.

ТАРКИБ
АНИҚЛАНДИ

Ўзбекистон миллий терма жамоаси бош мураббийи Миржалол Қосимов 7 сентябрь кунги Қувайт терма жамоасига қарши ўтказилган ўртоқлик ўйини учун таркибни аниқлаб олди. Бу ҳақда у «Бунёдкор» — «Динамо» учрашувидан кейинги матбуот анжуманида айтиб ўтди.

«Таркиб яқинда расман эълон қилинади. Бирор жароҳат ёки бошқа қўтилмаган жиддий муаммо чиқиб қолмаса, таркибда бошқа ўзгариш қилмаймиз. Бироқ ундай бўлмаслигига умид қиламан, ўзи шундоқ ҳам жароҳат олган футболчилар етарли», деди Қосимов.

Эслатиб ўтатиз, ЖЧ-2014 саралаш босқичи доирасидаги Жанубий Кореяга қарши ўйинда Одил Аҳмедов, Азизбек Хайдаров, Шавкат Муллажонов ва Анзур Исмоилов жароҳат тўғрисида иштирок эта олишмайди.

Интернет манбалари асосида
Илҳом ЖУМАНОВ тайёрлади.

Муассислар: Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, «Болалар ва оилаларни қўллаб-қувватлаш» ассоциацияси (Болалар жамғармаси) ва «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси

Тахририятга келган қўлёзмалар муаллифларга қайтарилмайди. Реклама материаллари мазмунини учун тахририят жавобгар эмас.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Тўрон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти — 15:00. Босишга топширилди — 15:00.

ISSN 2010-7609

Бош муҳаррир:
Норқобил ЖАЛИЛОВ

Навбатчи муҳаррир — Нигора РАҲМОНОВА
Саҳифаловчи — Оқил РАҲМОНОВ
Мусахҳхлар — Саидгани САЙДАЛИМОВ,
Гулноза БОБОЕВА

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент — 100000. Амир Темура кўчаси
1-тор кўча, 2-уй. Мўлжал: Олой бозори ёнида

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида
0169-рақам билан 11.01.07 да рўйхатга
олинган. Бюролма Г — 928. Формати А-3,
ҳажми 2 табоқ. Адади — 6392. Баҳоси кели-
шилган нархда.

ОБУНА ИНДЕКСИ — 176

Қабулхона: (тел-факс) 233-28-20
Котибият: 234-76-08
Мухбирлар: 233-04-50
«Оила» бўлими: 234-25-46

E-mail: oilavajamiyat@sarkor.uz

Web-site: oilavajamiyat.uz

1 2 3 5